

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Μ. Κουλαφέτη
Τηλέφωνο: 2131516209
e-mail: ypertns@ypakr.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 1105Ε

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Πολιτική Γραμματεία Υπουργού
Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΘΕΜΑ: Σχετικά με τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε ψηφιακές πλατφόρμες.

ΣΧΕΤ.: Η με αρ. πρωτ. **7000/29-8-2022 Ερώτηση.**

Σε απάντηση της παραπάνω Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Κόκκαλη Βασίλειο, Αβραμάκη Ελευθέριο, Αλεξιάδη Τρύφωνα, Αυγέρη Θεοδώρα (Δώρα), Αυλωνίτη Αλέξανδρο - Χρήστο, Βαγενά Άννα, Βαρδάκη Σωκράτη, Βέττα Καλλιόπη, Γιαννούλη Χρήστο, Γκιόλα Γιάννη, Ελευθεριάδου Σουλτάνα, Θραψανιώτη Εμμανουήλ, Καλαματιανό Διονύσιο - Χαράλαμπο, Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα), Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά), Μάλαμα Κυριακή, Μάρκου Κωνσταντίνο, Μεϊκόπουλο Αλέξανδρο, Μάρκα Κωνσταντίνο, Μπουρνού Γιάννη, Μωραΐτη Αθανάσιο (Θάνο), Νοτοπούλου Κατερίνα, Παπαδόπουλο Αθανάσιο (Σάκη), Παπαηλιού Γιώργο, Πούλου Παναγιού (Γιώτα), Σαρακιώτη Γιάννη, Σκουρολιάκο Παναγιώτη (Πάνο), Σκούφα Ελισσάβητ (Μπέττυ), Τελιγορίδου Ολυμπία, Τζούφη Μερόπη, Τσίπρα Γεώργιο και Φάμελλο Σωκράτη, σχετικά με το παραπάνω αναφερόμενο θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Α. Με τις διατάξεις των άρθρων 3, 174, 178, 180 και 361 του Α.Κ. γίνεται αποδεκτή η αυτονομία της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και η αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων, εκτός των περιπτώσεων κατά τις οποίες αποδοκιμάζεται η σύμβαση λόγω του περιεχομένου της, όπως συμβαίνει όταν αντίκειται σε απαγορευτική διάταξη νόμου, *οπότε, αν δεν συνάγεται κάτι άλλο, είναι άκυρη και λογίζεται ως μη γενόμενη (Α.Π. 1104/91)*. Ειδικότερα, με τη διάταξη του άρθρου Διανομή μέσω 'ΤΡΙΔΑ' με UID: 63218dac70128e28a8e69e77 στις 12/12/22 12:30
Σελίδα 1 από 9

174 του Α.Κ., καθιερώνεται η αρχή της ακυρότητας της δικαιοπραξίας όταν αντιβαίνει σε απαγορευτική ή επιτακτικού χαρακτήρα δημόσιας τάξης διάταξη οποιουδήποτε νόμου. Αντιβαίνει δε σε απαγορευτική διάταξη κάποιου νόμου μια δικαιοπραξία όχι μόνο όταν έρχεται σε αντίθεση με αυτόν ευθέως, αλλά και όταν επιδιώκεται με αυτή αποτέλεσμα που αποδοκιμάζεται από το νόμο (Α.Π. 676/2014, Α.Π. 926/2011).

Β. 1. Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 648, 649, 651, και 653 του Αστικού Κώδικα και του άρθρου 6 του Α.Ν. 765/43, προκύπτει ότι: Σύμβαση μισθώσεως παροχής εξαρτημένης εργασίας επί της οποίας και μόνο εφαρμόζονται οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας υπάρχει όταν κατά τους όρους της σχετικής συμφωνίας μεταξύ των συμβαλλομένων μερών (εργοδότης - μισθωτός) υποχρεούται ο μισθωτός να παρέχει την εργασία του αυτοπροσώπως στον εργοδότη για ορισμένο ή αόριστο χρόνο έναντι καταβολής μισθού, ανεξαρτήτως του τρόπου καθορισμού - προσδιορισμού και καταβολής αυτού χωρίς περαιτέρω ευθύνη αυτού (μισθωτού) για την επίτευξη ορισμένου δι' αυτής αποτελέσματος, υποκείμενος κατά την εκτέλεσή της σε νομική και προσωπική εξάρτηση έναντι του εργοδότη, η οποία εκδηλώνεται με το δικαίωμα του τελευταίου να καθορίζει τον τόπο, το χρόνο, τον τρόπο και την έκταση της παροχής της, μέσα στα νόμιμα ή συμβατικά πλαίσια, κατά τρόπο δεσμευτικό για τον μισθωτό, δίνοντας σ' αυτόν τις αναγκαίες για τον σκοπό αυτό εντολές και οδηγίες τις οποίες είναι υποχρεωμένος να ακολουθεί και εκτελεί, ως και με το δικαίωμα να ασκεί εποπτεία και έλεγχο για τη διαπίστωση συμμορφώσεως του μισθωτού προς αυτές και της επιμέρους εν γένει εκτέλεσης της εργασίας που του ανατέθηκε. Κύριος σκοπός της συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας είναι η παροχή εργασίας αυτή καθ' αυτή και σε αυτή καθ' αυτή αποβλέπουν οι συμβαλλόμενοι (Α.Π. 45/2010 – 1327/2010 - 473/94 – 329/90 – 1365/90 – 706/90 – 1822/90 – 1984/90 – Ολ. Α.Π. 19/87 κ.λ.π.).

Η σύμβαση μισθώσεως παροχής εξαρτημένης εργασίας δεν αποβάλλει τον χαρακτήρα της ως τοιαύτης και όταν ο μισθωτός κατά την εκτέλεση της ανατεθείσας σ' αυτόν εργασίας αναπτύσσει μεν πρωτοβουλίες ως προς τον τρόπο παροχής της εργασίας, που πολλές φορές θεωρούνται αυτονόητες λόγω των γνώσεων του και ενδείκνυνται από την φύση της εργασίας και την ιδιότητα του μισθωτού και οι οποίες ενίοτε δεν μπορούν να ελεγχθούν από τον εργοδότη, υποχρεούται όμως να ακολουθεί τις οδηγίες και τις εντολές του εργοδότη, ως προς το χρόνο και τον τόπο παροχής αυτής, ήτοι να τελεί στη διάθεση του εργοδότη, καθ' όλη τη συμβατική ή νόμιμη διάρκεια της εργασίας και στον τόπο που υποδεικνύει ως κατάλληλο ο εργοδότης του τελευταίου δικαιούμενου να ασκεί έλεγχο για την τήρηση των υποχρεώσεων αυτών. Ομοίως, δεν έχει σημασία για τον χαρακτηρισμό της έννομης σχέσης παροχής εργασίας ως σύμβασης εξαρτημένης εργασίας εάν η εργασία παρέχεται μέσα στους χώρους της

επαγγελματικής εγκατάστασης του εργοδότη (γραφείο, κατάστημα, εργοστάσιο) ή εκτός αυτών (Α.Π. 868/89 – 1855/88 – 107/87 – 525/87 – 914/87 – 893/86 – 460/86 – 669/85 κλπ).

Επίσης, σύμβαση εξαρτημένης εργασίας μπορεί να συναφθεί και από ανεξάρτητο επαγγελματία, αφού δεν απαιτείται να παρέχεται αυτή κατά κύριο επάγγελμα. Δεν έχει σημασία για τον χαρακτηρισμό της σύμβασης παροχής εργασίας ως εξαρτημένης το γεγονός της κατάταξης των αμοιβών του εργαζόμενου στη φορολογική τάξη των εισοδημάτων εξ' ελευθεριών επαγγελματιών αφού με τις σχετικές διατάξεις σκοπείται απλώς η συστηματοποίηση της φορολογικής μεταχείρισης συγκεκριμένης φορολογητέας ύλης και όχι ο αναγκαστικός προκαθορισμός της φύσης των παρεχόμενων υπηρεσιών ούτε και το γεγονός ότι ο μισθωτός για την πληρωμή του μισθού του εκδίδει αποδείξεις παροχής υπηρεσιών. Τέλος, η ασφαλιστική υπαγωγή του μισθωτού λαμβάνεται υπόψη ως στοιχείο που υποδηλώνει το χαρακτήρα της εργασιακής σχέσης σε συνδυασμό όμως πάντα με άλλα πραγματικά περιστατικά, χωρίς εντούτοις να αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για τον προσδιορισμό της, αφού πρόκειται για πρόσθετο κριτήριο που δεν έχει σχέση με τους όρους και τις συνθήκες παροχής εργασίας (Α.Π. 223/2011 – Α.Π. 71/2010 – Α.Π. 585/2006 – Α.Π. 459/2004 – Α.Π. 1273/2002 – Α.Π. 1093/2001 κλπ). Γενικά, ο τρόπος πληρωμής του απασχολούμενου π.χ. με έκδοση δελτίου παροχής υπηρεσιών ή η ασφάλιση στο ΤΕΒΕ ή στο ΙΚΑ (που προϋποθέτει σύμβαση / εξαρτημένης εργασίας), αποτελεί επουσιώδες κριτήριο, που πάντως συνεκτιμάται από το δικαστήριο, προς ενίσχυση της κρίσεως του.

2. Σύμβαση μισθώσεως παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών, επί της οποίας δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του εργατικού δικαίου, υπάρχει όταν σε μία σχέση εργασίας ο εργαζόμενος παρέχει τις υπηρεσίες του με αμοιβή, χωρίς όμως να συντρέχουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις και τα στοιχεία εξαρτήσεως. Ειδικότερα, ο φορέας της εργασίας διατηρεί πρωτοβουλία και ελευθερία ενέργειας καθορίζοντας ο ίδιος τις συνθήκες εργασίας του, δηλαδή τον τόπο, το χρόνο, τον τρόπο και την έκταση της παροχής, μη υποκείμενος στον έλεγχο, στην εποπτεία και στην εξάρτηση του εργοδότη ως προς τον τόπο, τον χρόνο και τον τρόπο παροχής της εργασίας που του έχει ανατεθεί, χωρίς όμως και στην σύμβαση αυτή να αποκλείεται κάποια χαλαρή εξάρτηση του εργαζομένου από τον εργοδότη.

Και στην σύμβαση αυτή, πάντως, υπάρχει κάποια δέσμευση και εξάρτηση, όπως συμβαίνει σε κάθε περίπτωση που αναλαμβάνονται υποχρεώσεις με ενοχική σύμβαση και γι' αυτό ακριβώς η συμμόρφωση του εργαζόμενου προς όρους της σύμβασής του, που μπορούν να έχουν σχέση και με τον τρόπο ή το χρονικό πλαίσιο παροχής της εργασίας, δεν υποδηλώνουν, χωρίς άλλο, εξάρτηση αυτού από τον εργοδότη με την προεκτεθείσα έννοια (Α.Π. 465/2013 - Α.Π. 312/2011 – Α.Π. 45/2010 – Α.Π. 1578/2009 - Ολ. Α.Π. 28/2005 – Α.Π. 329/1990 κ.λ.π.).

3. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 681 του Α.Κ. και των επόμενων άρθρων του, σύμβαση μισθώσεως έργου (εργολαβία) υπάρχει, όταν αναλαμβάνει κάποιος (εργολάβος) να κατασκευάσει, να εκτελέσει ή να φέρει σε πέρας και παραδώσει με αμοιβή ένα έργο, που αποτελεί το προϊόν της εργασίας του, αδιαφόρως του χρόνου που θα απαιτηθεί για το σκοπό αυτό, ώστε μετά το τέλος της εκτέλεσης του να μη δεσμεύεται πλέον έναντι του αντισυμβαλλομένου του (εργοδότη) αλλά να υποχρεούται στην παράδοση αυτού και χωρίς να έχει υποχρέωση, όπως κατά την εκτέλεση του έργου, να συμμορφώνεται με τις εντολές και τις οδηγίες του εργοδότη, ευθυνόμενος όμως έναντι αυτού για τυχόν υφιστάμενα ελαττώματα του έργου. Αντικείμενο δηλαδή της σύμβασης αυτής είναι το αποτέλεσμα της εργασίας και όχι η εργασία καθαυτή, καθ' όλο το χρόνο της εκτέλεσης του έργου. Στη σύμβαση αυτή ο εργολάβος ενεργεί με δική του πρωτοβουλία και με δικό του κίνδυνο και έχει αυτός την ευθύνη της οργάνωσης της εργασίας για την επίτευξη του αποτελέσματος (έργου), τη δε εργασία μπορεί να εκτελέσει είτε ο ίδιος είτε άλλος που αυτός προσλαμβάνει, ενώ ο συμβατικός δεσμός τερματίζεται συνήθως όταν πραγματοποιείται το τελικό αποτέλεσμα.

4. Ο χαρακτηρισμός μιας συμβάσεως παροχής υπηρεσιών ως συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας ή ανεξαρτήτων υπηρεσιών αποτελεί έργο του δικαστηρίου, εκτός βέβαια από τις περιπτώσεις εκείνες που διάφοροι τυπικοί ή ουσιαστικοί νόμοι καθορίζουν ευθέως τη μορφή απασχόλησης σε ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων. Το δικαστήριο, πάντως, δεν δεσμεύεται από το χαρακτηρισμό που έχουν προσδώσει σε αυτή τα συμβαλλόμενα μέρη, δεδομένου ότι η έννοια της εξάρτησης είναι έννοια νομική. Αποφασιστική σημασία έχει η συνολική εικόνα της δραστηριότητας, από την εκτίμηση της οποίας και εξαρτάται η κρίση για το ποια στοιχεία υπερέχουν, αυτά της συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας ή εκείνα της συμβάσεως έργου. Προκειμένου το δικαστήριο να κρίνει, θα λάβει υπόψη του το σύνολο του περιεχομένου της, καθώς και τους όρους και τις πραγματικές συνθήκες και περιστατικά κάτω από τα οποία λειτούργησε η εργασιακή σχέση, αφού ληφθούν υπόψη η καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη, καθώς και το άρθρο 173 του Α.Κ., εκτός αν η σύμβαση έχει κατά νομοθετική επιταγή το χαρακτήρα της μίσθωσης έργου, οπότε δεν μπορεί να μετατραπεί εγκύρως σε σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, έστω και αν στην πράξη παρέχονται υπηρεσίες με τα χαρακτηριστικά της εξαρτημένης εργασίας.

Το δικαίωμα του εργοδότη να δίνει εντολές και οδηγίες ως προς τον τρόπο, τον τόπο και τον χρόνο παροχής της εργασίας και να ελέγχει την συμμόρφωση του εργαζομένου προς αυτές, καθώς και η έκταση των αντιστοίχων υποχρεώσεων του τελευταίου, αποτελούν ενδεικτικά στοιχεία της ύπαρξης εξάρτησης, η οποία, όμως, δεν εξαρτάται μόνο από την συνδρομή όλων ή των περισσότερων από τα στοιχεία αυτά, διότι εκείνο που διακρίνει την εξαρτημένη εργασία από την ανεξάρτητη δεν είναι το ποσοτικό στοιχείο, δηλ. η σώρευση περισσότερων ενδείξεων

δέσμευσης και εξάρτησης, αλλά το ποιοτικό, δηλ. η ιδιαίτερη ποιότητα της δέσμευσης και εξάρτησης, η οποία έχει για τον υποβαλλόμενο σε αυτήν εργαζόμενο συνέπειες που καθιστούν απαραίτητη την ιδιαίτερη ρύθμιση της σχέσης του με τον εργοδότη και δικαιολογούν την ειδική προστασία από το εργατικό δίκαιο (Α.Π. 312/2011, Α.Π. 466/2010).

Με βάση τα παραπάνω νομικά και νομολογιακά δεδομένα σημειώνεται ότι: α) ο χαρακτηρισμός μιας σύμβασης ή σχέσης εργασίας ως εξαρτημένης ή παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών ανήκει στην κρίση των δικαστηρίων, β) οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας έχουν εφαρμογή μόνο όταν πρόκειται για σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας. Ως εκ τούτου, ο χαρακτηρισμός της εργασιακής σχέσης των εργαζομένων αντιμετωπίζεται σύμφωνα με το προεκτεθέν νομικό και νομολογιακό πλαίσιο, ενώ σε περίπτωση αμφισβήτησης, αρμόδια να κρίνουν είναι τα δικαστήρια.

Γ. Με τα άρθρα 68-72 του Ν. 4808/2021 (Α'101) θεσπίστηκε νομικό πλαίσιο για τις ψηφιακές πλατφόρμες. Τα εν λόγω άρθρα αντιμετωπίζουν την έλλειψη ενός πλαισίου, το οποίο διακρίνει την παροχή σύμβασης εξαρτημένης εργασίας από την παροχή υπηρεσιών σε ψηφιακές πλατφόρμες και παρέχει δικαιώματα στους εργαζόμενους σε νέες τεχνολογίες, ανεξαρτήτως του νομικού δεσμού που τους συνδέει με τις πλατφόρμες.

Συγκεκριμένα, με το άρθρο 68 ορίζεται η έννοια της ψηφιακής πλατφόρμας. Ειδικότερα, «ψηφιακές πλατφόρμες» καλούνται οι επιχειρήσεις που ενεργούν είτε απευθείας είτε ως μεσάζοντες και μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας συνδέουν παρόχους υπηρεσιών ή επιχειρήσεις ή τρίτους με χρήστες ή πελάτες ή καταναλωτές και διευκολύνουν τις μεταξύ τους συναλλαγές ή συναλλάσσονται απευθείας μαζί τους.

Με την παρ. 1 του άρθρου 69 διευκρινίζεται ότι η σχέση των παρόχων υπηρεσιών προς τις ψηφιακές πλατφόρμες μπορεί να λάβει τη συμβατική μορφή είτε της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας είτε της σύμβασης ανεξάρτητων υπηρεσιών/ έργου.

Με το άρθρο 70 καθορίζεται ότι συνδικαλιστικά δικαιώματα, αντίστοιχα με αυτά των μισθωτών, έχουν και οι πάροχοι υπηρεσιών στις πλατφόρμες και, ειδικότερα, μπορούν να συστήνουν οργανώσεις, μέσω των οποίων μπορούν να ασκούν το δικαίωμα της απεργίας και να καταρτίζουν συλλογικές συμφωνίες.

Με το άρθρο 71 προβλέπεται ότι οι υποχρεώσεις υγιεινής και ασφάλειας που έχουν οι εργοδότες προς τους εργαζόμενους, ισχύουν και για τις πλατφόρμες έναντι των παρόχων που συνδέονται μαζί τους με σύμβαση ανεξάρτητων υπηρεσιών/ έργου.

Με το άρθρο 72 προβλέπεται ότι πριν από την έναρξη της παροχής των υπηρεσιών, οι ψηφιακές πλατφόρμες οφείλουν να παραδίδουν στους παρόχους των υπηρεσιών, που συνδέονται μαζί τους με συμβάσεις ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου, σε ψηφιακή ή έγγραφη μορφή, καθώς και μέσω διαδικτύου, αντίγραφο της μεταξύ τους σύμβασης, η οποία περιέχει,

ιδίως, αναφορά στα χαρακτηριστικά των υπηρεσιών που πρόκειται να παράσχουν, τα δικαιώματα συλλογικής οργάνωσης και τις υποχρεώσεις της πλατφόρμας για την υγιεινή και ασφάλεια των παρόχων που προβλέπονται στη νομοθεσία. Η σύμβαση περιλαμβάνει, επιπλέον, τα μέτρα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των παρόχων υπηρεσιών, που λαμβάνει η ψηφιακή πλατφόρμα.

Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας στους εργαζόμενους σε ψηφιακές πλατφόρμες, μόνο επί συμβάσεων μισθώσεως παροχής εξαρτημένης εργασίας.

Δ. Η αρχική Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων σε πλατφόρμες υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 9-12-2021 και εδράζεται, μεταξύ άλλων, σε βασικά δικαιώματα των εργαζομένων, ανεξαρτήτως του είδους και της διάρκειας της σχέσης εργασίας, που κατοχυρώνονται στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και στον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων και καλείται να συμβάλει στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης για τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων. Η εν λόγω πρόταση έχει υποστεί τροποποιήσεις στο πλαίσιο προσπάθειας αποσαφήνισης ζητημάτων και βελτίωσης του κειμένου, καθώς και σύγκλισης των απόψεων των κρατών μελών.

Στόχοι της Πρότασης Οδηγίας είναι:

α) η διασφάλιση της αναγνώρισης του σωστού χαρακτηρισμού της σύμβασης/καθεστώτος εργασίας, προκειμένου να απολαμβάνουν οι εργαζόμενοι τα εργασιακά δικαιώματα που τους αναλογούν, να αυξηθεί η νομική βεβαιότητα και να επωφελούνται οι ψηφιακές πλατφόρμες από ισότιμους όρους ανταγωνισμού,

β) η διασφάλιση της διαφάνειας και λογοδοσίας της αλγοριθμικής διαχείρισης, καθώς και αποτελεσματικότερη πρόσβαση σε έννομα μέσα προστασίας κατά αποφάσεων που αποτελούν αποτέλεσμα αλγοριθμικής διαχείρισης,

γ) η ενίσχυση της διαφάνειας, της ιχνηλασιμότητας και της ευαισθητοποίησης της εργασιακής διάστασης των πλατφορμών, προκειμένου να βελτιωθεί η εφαρμογή και επιβολή των εργασιακών δικαιωμάτων των εργαζομένων σε ψηφιακές πλατφόρμες, ιδιαίτερα και σε διασυνοριακές περιπτώσεις, μέσω και της πρόβλεψης υποχρέωσης των ψηφιακών πλατφορμών εργασίας/εργοδοτών να δηλώνουν την εργασία σε πλατφόρμες στις αρμόδιες αρχές του τόπου παροχής της εργασίας.

Η αναγκαιότητα της συγκεκριμένης νομοθετικής πρωτοβουλίας αναγνωρίστηκε σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, λόγω της υψηλής κινητικότητας του συγκεκριμένου αυτού μέσου επιχειρηματικής δραστηριότητας, της υψηλής μεταβλητότητάς του και του κατακερματισμού που ενδεχομένως επιφέρει στην αγορά εργασίας, της ευκολίας στην έναρξη

και διακοπή λειτουργίας τους, της διασυννοριακής διάστασης αυτής της μορφής εργασίας με τις δυσκολίες στην ιχνηλάτηση με κίνδυνο την αύξηση της επίπτωσης της αδήλωτης εργασίας, του κινδύνου υποβάθμισης των συνθηκών εργασίας στις ψηφιακές πλατφόρμες και του κινδύνου αθέμιτου ανταγωνισμού λόγω της ποικιλομορφίας του σχετικού θεσμικού πλαισίου στα διάφορα κράτη μέλη με άμεσο κίνδυνο τον αθέμιτο ανταγωνισμό, λαμβάνοντας υπόψη και την αλληλεξάρτηση των ανωτέρω παραμέτρων και χαρακτηριστικών των πλατφορμών.

Ε. Ως προς το καθεστώς ασφάλισης των εργαζομένων σε ψηφιακές πλατφόρμες, σημειώνεται ότι η ασφάλιση είναι επακόλουθο της παροχής εργασίας, η οποία χαρακτηρίζεται ως μισθωτή ή ως αυτοαπασχόληση. Σε περίπτωση που το είδος της απασχόλησης προσιδιάζει στη φύση και τα χαρακτηριστικά της εξαρτημένης σχέσης εργασίας, τα πρόσωπα αυτά υπάγονται στο ασφαλιστικό καθεστώς του e-ΕΦΚΑ ως μισθωτοί, ενώ σε περίπτωση που προσιδιάζει στη φύση και τα χαρακτηριστικά της παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ως ελευθέρου επαγγέλματος, τα πρόσωπα αυτά υπάγονται στο ασφαλιστικό καθεστώς του e-ΕΦΚΑ ως αυτοαπασχολούμενοι.

Δεδομένου ότι στο πλαίσιο της άσκησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων παροχής ψηφιακών υπηρεσιών διαμεσολάβησης μεταξύ χρηστών (πελατών) και παρόχων (επιχειρήσεων), ιδίως στον χώρο της εστίασης, απασχολούνται φυσικά πρόσωπα ως διανομείς προϊόντων με δίκυκλα κυρίως οχήματα για λογαριασμό της εταιρείας παροχής υπηρεσιών μέσω πλατφόρμας, από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων εκδόθηκε η αριθμ. οικ. 45628/414/ 4 -11- 2020 εγκύκλιος, με την οποία δόθηκαν διευκρινίσεις αναφορικά με το είδος της εργασιακής σχέσης και την ασφάλιση των διανομέων που απασχολούνται σε επιχειρήσεις ψηφιακών υπηρεσιών διαμεσολάβησης. Σύμφωνα με την εν λόγω εγκύκλιο το είδος της απασχόλησης των διανομέων προϊόντων (εστίασης) μέσω πλατφόρμας, ανάλογα με τη φύση και τα χαρακτηριστικά της κατά περίπτωση παρεχόμενης εργασίας ή υπηρεσίας, μπορεί να προσιδιάζει είτε στη φύση και τα χαρακτηριστικά της εξαρτημένης σχέσης εργασίας, οπότε τα πρόσωπα αυτά υπάγονται στο ασφαλιστικό καθεστώς του e-ΕΦΚΑ/πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, είτε στη φύση και τα χαρακτηριστικά της παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών, ως ελευθέρου επαγγέλματος, οπότε τα πρόσωπα αυτά υπάγονται στο ασφαλιστικό καθεστώς του e-ΕΦΚΑ/πρώην ΟΑΕΕ.

Εξάλλου, με σκοπό μεταξύ άλλων και την αντιμετώπιση της έλλειψης πλαισίου, το οποίο να διακρίνει την παροχή σύμβασης εξαρτημένης εργασίας από την παροχή υπηρεσιών, στις περιπτώσεις των προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες σε ψηφιακές πλατφόρμες, με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 69 του ν.4808/2021 ορίστηκε ότι οι ψηφιακές πλατφόρμες συνδέονται με τους παρόχους υπηρεσιών με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ή συμβάσεις ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου, τηρουμένων συγκεκριμένων προϋποθέσεων. Η σύμβαση

μεταξύ ψηφιακής πλατφόρμας και παρόχου υπηρεσιών τεκμαίρεται, ότι δεν είναι εξαρτημένης εργασίας, εφόσον ο πάροχος υπηρεσιών δικαιούται, βάσει της σύμβασής του, σωρευτικά:

α) *Να χρησιμοποιεί υπεργολάβους ή υποκατάστατους για να παρέχουν τις υπηρεσίες που έχει αναλάβει να προσφέρει. Η προϋπόθεση αυτή πληρούται, ακόμη και αν η ψηφιακή πλατφόρμα αξιώνει οι υπεργολάβοι και υποκατάστατοι του παρόχου υπηρεσιών να έχουν υποβληθεί σε εκπαίδευση ή να φέρουν στολή ή να τηρούν τους όρους υγιεινής και ασφάλειας ή να έχουν τύχει των κατάλληλων εξετάσεων υγείας και γενικότερα να συμμορφώνονται προς τους γενικούς όρους παροχής υπηρεσιών, υγιεινής και ασφάλειας που ισχύουν για τους παρόχους υπηρεσιών, που συνδέονται συμβατικώς με τη συγκεκριμένη πλατφόρμα.*

β) *Να επιλέγει τα διάφορα έργα που η ψηφιακή πλατφόρμα του προτείνει να αναλάβει ή να θέτει μονομερώς ο ίδιος τον μέγιστο αριθμό τέτοιων έργων που εκάστοτε θα αναλαμβάνει, ο οποίος μπορεί και να μεταβάλλεται, υπό την προϋπόθεση, ότι πάντοτε καθορίζεται μονομερώς από τον ίδιο.*

γ) *Να παρέχει τις ανεξάρτητες υπηρεσίες του προς οποιονδήποτε τρίτο ή να εκτελεί έργα για οποιονδήποτε τρίτο, συμπεριλαμβανομένων ανταγωνιστών της ψηφιακής πλατφόρμας.*

δ) *Να καθορίζει ο ίδιος τον χρόνο παροχής των υπηρεσιών του, εντός δεδομένων χρονικών πλαισίων, προσαρμόζοντάς τον στις προσωπικές του ανάγκες και όχι με βάση τα συμφέροντα της ψηφιακής πλατφόρμας.*

Σε κάθε περίπτωση πάντως, η κρίση του ασφαλιστικού οργάνου δεν δεσμεύεται μεταγενεστέρως στην περίπτωση που από τα πραγματικά στοιχεία της ήδη παρασχεθείσας εργασίας, την εκτίμηση των πραγματικών όρων και συνθηκών παροχής αυτής και την υφιστάμενη νομοθεσία, θεωρήσει αυτή ως εξαρτημένη, δεδομένου ότι η αρμοδιότητα της διακρίβωσης της κάθε ασφαλιστικής περίπτωσης και εν προκειμένω της ασφάλισης των εν λόγω προσώπων, ανήκει στον e-ΕΦΚΑ και στις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες του, προκειμένου να ελεγχθούν τα πραγματικά περιστατικά της.

Σημειώνεται επίσης ότι η προαναφερθείσα Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων σε πλατφόρμες, δεν αντίκειται στην εθνική ασφαλιστική νομοθεσία, σύμφωνα με την οποία η ασφάλιση ακολουθεί την παροχή εργασίας, η οποία μπορεί να χαρακτηριστεί ως μισθωτή ή ως αυτοαπασχόληση. Για τον καθορισμό της εργασιακής σχέσης η Πρόταση της Οδηγίας περιλαμβάνει «νομικό τεκμήριο».

Τέλος, σας ενημερώνουμε ότι επί του παρόντος, οι σχετικές τεχνικές συζητήσεις βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη, προκειμένου τα κράτη-μέλη να καταλήξουν από κοινού στην αποσαφήνιση όλων των τεχνικών ζητημάτων που αφορούν στην συγκεκριμένη Πρόταση Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 63218dac70128e28a8e69e77 στις 12/12/22 12:30
Σελίδα 8 από 9

Οδηγίας. Όταν η Οδηγία ολοκληρωθεί και δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα πραγματοποιηθεί η μεταφορά της στο εθνικό δίκαιο σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΛΑΚΗΣ